

ЄВРЕЙСЬКІ КВАРТАЛИ ЯК ОБ'ЄКТИ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Історія становлення і розвитку народу євреїв охоплює майже 4-ри тис. років, у продовж яких процеси масової міграції сформували явища єврейських кварталів. Такі квартали не є синонімами міграційних гетто, оскільки виникають у зв'язку із історичними умовами (серед яких обмеження місця проживання євреїв)? Прагненням представників діаспор різних груп євреїв вести той спосіб життя, який відповідає національним традиціям та настановам іудаїзму. Відтак євреї селилися компактно завжди, в усіх місцях проживання.

Із туристичної точки зору такі об'єкти є досить привабливими зв'язку із:

- 1) унікальністю архітектури, яка відрізняється від традиційного містобудування, яке прийняте на землях коронних народів. Зокрема, зосередження у відокремленому кварталі дозволяло євреям в разі потреби захищатися або бути захищеними від нападів черні, тому нерідко ці квартали захищали стіною з воротами. Крім того кожен такий квартал складається із безлічі різних стилів будівель, так як кожна з націй принесла щось своє, нове в єврейську архітектуру;
- 2) унікальністю умов розселення. Так, у різних країнах умови поселення євреїв в особливих кварталах різнилися. Наприклад, в Туделі, після захоплення міста християнами, євреям була відведена частина міської фортеці (1170 р.). У християнському Толедо в 1085 р за євреями були збережені квартали в західній та центральній частині міста, де вони жили при пануванні мусульман. У Севільї в 1248 р євреям були відведені 3-ри ділянки для проживання, оточені захисними стінами. У Португалії ці квартали влаштовувалися у всіх місцях, де жило постійно більше 10-ти євреїв (відтак, в Лісабоні таких кварталів було кілька). В Польщі формування відповідних

кварталів було викликане введенням привілей Болеслава V. Калішського (1264), якими передбачалося обмеження місця проживання євреїв, яке проіснувало до 60-х рр. 19 в. (було скасовано лише в 1862 р.). Відтак багато польських міст були закриті для євреїв, але на королівських землях при містах до 14 в. виникали єврейські селища, містечка (Краків, Познань, Сандомір (нині Сандомах));3) давньою історією існування. Єврейські квартали існували вже в Олександрії в 1 в. н. е. (Див. Єгипет), Римі та інших містах Італії. В деяких країнах, ці квартали спочатку розглядалися як одна із привілей, за збереження якої євреї боролися, коли їх хотіли позбавити її (наприклад, Мальорка, 1306).

Слід зазначити, що найбільшу кількість туристів приваблюють єврейські квартали: 1) Європи, серед яких відомі квартами Австрії (так, відвідуваним туристами є квартал у Леопольдштадт (м.Відень), що виник у кінці 13 ст. і проіснував до 1421 року, коли євреї були вигнані з міста), Франції (найдавнішим є квартал Нарбонну, що був дарований євреям у 12-13 в. на знак вдячності за їх участь у війні проти мусульман), У Німеччині (з 11 в існують відокремлені квартали в Майнці, Кельні, м. Нижньої Саксонії, Сілезії. Найбільшою популярністю користувався єврейський квартал в Франкфурті-на-Майні, що виник у 1460 р.). Відомим є квартал в районі Старого-Міста в Празі, куди у 1473 р було переміщено єврейське населення міста; 2) Африки, серед яких відомі квартами Єгипту (HaratAl-YahudAl-Qara'In и HaratAl-Yahudy Каїрі), Марокко (квартами Касабланкі, Танжера); 2) Азії, серед яких квартами Казахстану (Алма-Ата, Биробиджан), Кітай (Шанхай, в район Хункоу).

Список використаних джерел

1. Носенко-Штейн Е.Э. Чужие среди чужих: существует ли православная еврейская идентичность? // Этнографическое обозрение. 2009. - № 3. - С. 21-36.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>